

Ärendenummer:

2024/3011

Datum:

2025-03-07

Er referens:

201/2024

Boverket

Remissvar

Remiss om Boverkets förslag till föreskrifter om motordrivna anordningar

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll som ansvarar för bland annat ackreditering, reglerad mätteknik, ädelmetallkontroll och samordning av marknadskontroll vill lämna följande remissvar.

Boverkets förslag till föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar

Swedac vill inleda med att tillstyrka förslaget om att kontrollorgan ska delta i möten för erfarenhetsutbyte som Swedac eller Boverket anordnar. Swedac ställer sig mycket positiv till en sådan bestämmelse om samrådsmöten. I praktiken genomförs redan sådana möten men det är en fördel att det förtydligas att deltagandet i sådana är ett krav eftersom detta bidrar till en enhetlig hantering av frågorna.

När det gäller besiktningsprotokoll i 1 kap. 4 § har Swedac några synpunkter och kommentarer där vi ser behov av förtydliganden och förbättringar. Kraven på de ackrediterade organen finns redan uppställda i ISO/IEC 17020/2012 men om Boverket vill förtydliga vilka krav som gäller i sina föreskrifter bör dessa överensstämma med standarden. Vi bedömer därför att det vore lämpligt att även inkludera anordningens tillverkningsnummer, som enligt 7.4.2 ISO/IEC 17020:2012 är en unik identifikation, i de fall ett sådant finns tillgängligt för att förbättra spårbarheten och för att det är ett krav enligt standarden. Om datumet för utfärdande av besiktningsprotokollet skiljer sig från besiktningsdatumet bör det datumet anges separat för att underlätta för tillsynsmyndigheten. Både datum då kontrollen utfördes och datum för utfärdande av intyget ska enligt 7.4.2 i ISO/IEC 17020:2012 anges. Tillåten maxlast alternativt lastkapacitet bör inkluderas i både besiktningsprotokollet och på besiktningsskylten. Det är informationen i besiktningsprotokollet som besiktningsingenjören intygar om och undertecknar, medan besiktningsskylten endast innehåller begränsad information som är intressant vid nyttjandet av anordningen och som visar att den är kontrollerad.

Vad avser ackreditering av kontrollorgan bör "olika områden" i 2 kap. 2 § definieras tydligare för att klargöra om det avser besiktnings typer, objekt eller båda. På sidan 44 i förslaget skriver Boverket att *ackreditering kan omfatta ett helt område, till exempel hissar, men kan även vara begränsad till en viss typ av anordning inom ett område. Vid bestämning av ackrediteringens omfattning kan hissar indelas med hänsyn till deras drivningssätt. Exempel är elektriska linhissar, linhydraulhissar, hydraulhissar, kedjehissar, skruvhissar och kuggstångshissar.* Detta är dock enligt Swedac en

detaljeringsgrad som normalt sett inte används i beskrivningen av ackrediteringsomfattningen och som för Swedacs del skulle bli mycket svår att genomföra. Det kommer för vår del innebära merarbete vilket, eftersom ackreditering är en avgiftsfinansierad aktivitet, riskerar belasta det ackrediterade organ. Swedac ser inte heller något sakligt skäl för att en sådan detaljeringsgrad skulle vara nödvändig eller lämplig. Ackrediteringens omfattning bör lämpligen avse indelningen hissar, motordrivna portar, linbaneanläggningar osv, dvs. på en mer övergripande nivå och inte en viss typ av anordning utifrån drivningssätt. Därutöver vore det önskvärt att hanteringen av de olika besiktningsslagen gällande återkommande kontroll och revision etc. förklarades närmare och förtydligades för att underlätta processen vid en ny eller ändrad ackreditering.

I avsnitt 5.4.4 skriver Boverket att *uppdatering av besiktningsskytt efter revisionsbesiktning anses inte vara relevant, då väsentliga uppgifter som anordningens identitet, tid då en ny kontroll ska vara utförd samt eventuell tillåten maxlast inte förändras*. Swedac ställer sig frågande till påståendet att en revisionsbesiktning inte skulle kunna påverka maxlasten. Maxlast kan visst förändras vid en revisionsbesiktning om exempelvis korgarean förändras eller om användningsområdet förändras i och med retroaktiva krav på skydd i korgöppning.

Boverkets förslag till föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar

Av 4 kap. 9 § framgår att bär- respektive draglina till linbanor och bergbanor samt draglina till släpliftar ska genomgå magnetinduktiva undersökningar. Undersökningarna ska bestå av en första undersökning samt återkommande undersökningar med erforderliga intervall. Swedac noterar dock att det inte finns något angivet i förslaget om kompetenskrav på den som utför magnetinduktiv provning och inte heller deltagande i kompetensprovning för uppgiften att undersöka linor. Swedac anser att det som beskrivs i bestämmelsen är en sådan provningsaktivitet som är jämförbar med avsnitt 7.7 i ISO/IEC 17025:2018 och att det därför är lämpligt att resultatens tillförlitlighet säkerställs genom jämförelser som arrangeras av ackrediterad organisatör enligt ISO/IEC 17043:2023. En personcertifiering i enlighet med ISO 9712:2021 eller dokumenterad utbildning från leverantören alternativt tillverkaren av aktuell provningsutrustning är enligt Swedac två tillämpbara metoder för att säkerställa att den som utför provningen har rätt kompetens för uppgiften och att resultaten av undersökningarna därmed är tillförlitliga. Swedac anser att Boverket bör överväga om undersökningen är en så viktig del för att säkerställa funktionen av en sådan anordning att det lämpligen bör ställas krav på kompetens för den som utför undersökningen, enligt förslaget i 4 kap. 9 §, samt vilka dessa krav i så fall bör vara.

Boverkets förslag till föreskrifter om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU

I 1 kap. 5 § anges definitioner och Swedac föreslår att även definitionen för anmälda organ inkluderas i uppräknningen. Swedac använder följande definition i egna föreskrifter om anmälda organ, STAFS 2022:7. *Anmält organ: en organisation som genom bedömning av överensstämmelse tar ställning till om produkter uppfyller harmoniserad unionslagstiftning.*

Swedac har inga synpunkter i övrigt på förslaget och tillstyrker Boverkets remiss.

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Anette Arveståhl efter föredragning av juristen Shilan Artoushi. Bedömningsledare Peter Ågren har deltagit i handläggningen av ärendet.